[illegible]

[illegible]

[illegible]

mansatta additions- och subtraktionsexemplet 88 sid. 80, hvarest sorterna nymil, km., m. och dm. förekomma, begäres svaret i dm. o. s. v. I facit står svaret uttryckt på 4 sätt: 1) i dm., 2) i m. och dm., 3) i km., m. och dm., 4) i nymil, km., m. och dm. — I ex. 209 sid. 39 efterfrågas, huru många tiotal och ental meter den man dikade på 3 dagar, som dikade 42 m. om dagen. Det i anmärkningen till detta exempel angifna och i ex. 114 sid. 84 m. fl. st. använda förfaringssättet ådagalägger väl ett slags utredning, men en utredning af en jemförelsevis så invecklad beskaffenhet, att få, om ens någon, lärare finna den lämplig. Den bevisar, att förf. ej kan fasthålla vid talsorternas verkliga betydelse. Ex. 114 sid. 84 lyder: »245 × 7 cm. = x cm.» Derefter följer nedanstående ledning och uträkning:

»*Ledning.* Som du ser, måste du här taga 7 cm. 5 gånger, 40 gr. och 200 gr. Dessa 3 särskilda produkter sammanläggas naturligtvis sedan till *en* produkt; men då kan du genast ställa samma sorter under hvarandra, så faller sammanläggningen sig beqvämare, t. ex.:

```
     7 cm.
   245
   ---------------------------------
    35 cm. (      3 dm.  5 cm.).
    28 dm. ( 2 m. 8  »          ).
 14     m. (14  »                ).
   ---------------------------------
 17 15 cm.  (17 m. 1 dm. 5 cm.).
```

Anm. Talen inom parentes stå endast för att förtydliga saken för dig.»

I ex. 221 sid. 42 m. fl. är förfaringssättet felaktigt. Ex. 221 lyder: »724 cm. + 724 cm. + 724 cm. + 724 cm. + 724 cm. + 724 cm. = x m. x dm. x cm. = x dm. x cm. = x cm.»

Vid försöket att betona vigten af de särskilda sorterna, äfven talsorterna, har förf. gjort sig skyldig till fel af annan art. Så upprepas många gånger: »Blott lika sorter kunna sammanläggas.» Kunna då icke enkronor och tiokronor sammanläggas? Meningen är tydligen, att blott *antal* af lika sorter kunna sammanläggas. Tvekan råder dock rörande förf:s sätt att tänka i det fallet, om man jemför detta uttryck med uttryck i redogörelsen för ex. 115 sid. 84 m. fl. eller med ex. 123 sid. 85: »Hvilken talsort är tusenfald af 1 ental?» eller med ex. 105 sid. 19: »Hvad utgöra *följande särskilda talsorter* tillsamman: 5 h. t. 6 t. t. 2 ent., 3 h. t. 2 t. t. 5 ent. o. s. v.?» eller med: »Tag talsorten 4 gånger!» (sid. 83) m. fl.

I sammanhang såväl dermed som med sträfvan att betona eqvationsbegreppets betydelse förekomma talrika fel af annan art. Ett må anföras. Ex. 178 sid. 32: »6 kr. 5 öre—4 kr. 37 öre = 605 öre—437 öre = x. Der förvandlas alla kr. till öre. I »ledningen» tages 1 hundraöre och det tänkes sedan vexladt i tioören. Der påstås ju ock en penningesumma vara lika med ett tal.

Mångenstädes begäres, att exemplet skall tecknas, innan det uträknas. Så ex. 130 sid. 86: »Hvad kosta 3651 meter kläde efter 7 kr. 18 öre metern? Tecknas 3651 × 718 öre = x öre.» Det är ingalunda exemplet, som är tecknadt der, utan svaret är i stället tecknadt på två sätt, såsom fallet är i alla eqvationer. Oberoende deraf är det olämpligt att »aritmetiskt teckna» sådana exempel som 294 sid. 105. Exemplet lyder: »Hvad kosta 25 m. kläde, om 18 m. kosta 108 kr.?» Ex. »får följande utseende: 25 × (108 kr. : 10) = x kr.» — I det derpå följande exemplet är eqvationsbeteckningen oriktig: »150 kr. : (108 kr. : 18) = x m.»

På åtskilliga ställen begäres, att exemplen skola tecknas både som multiplikations- och divisionsuppgifter. Så ex. 361 sid. 62: »Huru många gånger innehålles a) 15 i 75?» Hur går det till? Jo, i anmärkningen lemnas den upplysningen: »a) får då följande utseende: 5 × 15 = 75.» Men att någon derigenom skall kunna förstå sammanhanget mellan multiplikation och division, kan icke begäras.

Definitioner och förklaringar stämma ej alltid öfverens. Ibland äro förklaringarna oriktiga. Jfr definitionen på minuend sid. 33 i den sammanfattade regeln med ex. 48 sid. 76 m. m.! — »Räntan på 100 kr. kallas procent» (sid. 88). Räntan är väl ändock en penningesumma och procent en — talsort.

Användningen af parenteser är ej klargjord. I ex. 179 sid. 93 är den öfverflödig. Parenteser böra ej användas onödigt, emedan de tynga uttrycket.

Förf. har låtit divisionen gå jemt upp i alla exemplen i första årsklassens kurs. Detta är icke rätt, emedan exemplen icke blifva svårare, om rest uppstår, och emedan barnens tankeförmåga väsentligt skärpes genom pröfning af svaren i de exempel, vid hvilkas uträkning rest uppstår. — Oaktadt man i bråkläran tillämpar samma grundsatser som i läran om hela tal, så blir det för tidigt att före de första divisionsexemplen med rest redogöra för delning af talet 1 i lika stora delar. I det praktiska lifvet blir man så ofta nödsakad att använda ett annat förfaringssätt, som här, så vidt jag kunnat finna, alldeles förbises, nämligen att delarne ofta blifva olika, fastän de borde blifva lika. Ex. Dela 25 kr. lika mellan 3 barn! Huru mycket får hvarje barn? Svar 8 kr. 33 öre med 1 öres öfverskott. Delningen bör då blifva denna: Ett af barnen får 8 kr. 34 öre och de öfriga 8 kr. 33 öre.

Boken är tryckt med stora stilar i såväl text som facit; men i andra årsklassens kurs möta mångenstädes stora svårigheter att utsäga de der befintliga stora talen, emedan de s. k. siffergrupperna med några få undantag ej på något sätt skiljas från hvarandra.

Ehuru denna bok har stora förtjenster och grunderna för dess utarbetning öfverensstämma med de i läroboksgranskningskomitens utlåtande framstälda, så är det speciella utförandet i allt för många fall olämpligt eller felaktigt, för att den skall kunna fullt tjena det afsedda ändamålet att vara en praktisk räknelära.

L. C. Lindblom.

Facit till Aritmetisk exempelsamling af L. T. Larsson och N. Lundahl. Pris 40 öre. — Uppställningen och anordningen af denna facitbok är ändamålsenlig, särskildt derför att sidorna äro tvåspaltiga och att exemplens ordningsnummer stå i början af raden. Här och der i synnerhet mot slutet förekomma kortare upplysningar och anvisningar, i de flesta fall afsedda för läraren. På sista sidan finnes en innehållsförteckning öfver exempelsamlingens innehåll. Af den samma synes bland annat, att exemplen äro från början till slut numrerade i en enda fortlöpande följd.

[illegible]

Tavlor, tänkbart för undervisning i läsning och stavning i hem och skola, utgifven af »Ulfva och Lars Hökerberg, har utdelats som skolbilder för 1897. Nämda bilder innehålla bland annat en längre berättelse af Teofor Hagberg »Om de lifvande spelens makten i Tyskland vid förra och nuvarande sekel, särdeles vid det senare», »Om ungas sorg och Vanbloms gravskrift» af Hallen Lindgren samt några enkelstående anglosaxiska skriftbilder m. m. Tidskriften ansöker sig till stöd äfven för konsumenter de

Nr 6

[illegible]

Frår

En lärarfan

»Folks